

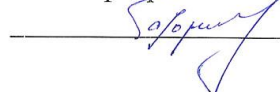
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри міжнародної
економіки та туризму

Протокол № 2 від “03.09” 2018 р.

Зав. кафедри

Г.О. Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 3

Розробник: Широкова М.С.
доц. кафедри міжнародної
економіки та туризму, к.соц.н.,
доцент

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Вибіркова для студентів за напрямом 6.030503 Міжнародна економіка
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	2
Лекції, годин	15
Практичні / семінарські, годин	19
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	56
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2,3
самостійної роботи студента	3,7
Вид контролю	залік

2. Програма дисципліни

Ціль – формування знань щодо транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності, набуття практичних умінь організації міжнародних перевезень.

Завдання: ознайомлення з категоріальним апаратом, надання знань щодо особливостей міжнародних перевезень; формування навичок: 1) оцінки стану та тенденцій розвитку світових транспортних систем, 2) визначення факторів, які впливають на ефективність розвитку міжнародних транспортних систем, 3) обґрунтування доцільності та необхідності вибору того чи іншого виду транспорту для здійснення міжнародного перевезення.

Предмет: сукупність засобів, форм, методів, технічних та технологічних елементів міжнародного перевезення, економічного правового регулювання міжнародних перевезень, що забезпечує виконання міжнародних контрактів купівлі-продажу.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Роль та місце міжнародних перевезень в економіці.

Тема 2. Загальні поняття та правове забезпечення міжнародних перевезень.

Тема 3. Види транспорту та морські перевезення.

Тема 4. Особливості організації автомобільних перевезень.

Тема 5. Особливості організації залізничних перевезень.

Тема 6. Особливості організації повітряних перевезень.

Тема 7. Групування вантажів та інші види транспорту.

Тема 8. Змішані перевезення.

Тема 9. Митне оформлення при міжнародних перевезеннях.

Тема 10. Страхування вантажів при міжнародних перевезеннях.

Тема 11. Транспортна логістика.

Тема 12. Організація міжнародних пасажирських перевезень і тарифні системи.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародних перевезень					
Тема 1. Роль та місце міжнародних перевезень в економіці	5	1	1		3
Тема 2. Загальні поняття та правове забезпечення міжнародних перевезень	6	1	1		4
Тема 3. Види транспорту та морські перевезення	8	1	2		5
Тема 4. Особливості організації автомобільних перевезень	8	1	2		5
Тема 5. Особливості організації залізничних перевезень	8	1	2		5
Тема 6. Особливості організації повітряних перевезень	8	1	2		5
Разом за змістовим модулем 1	43	6	10		27
Змістовий модуль 2. Особливості міжнародних перевезень					
Тема 7. Групування вантажів та інші види транспорту	7	1	2		4
Тема 8. Змішані перевезення	7	1	1		5
Тема 9. Митне оформлення при міжнародних перевезеннях	8	2	1		5
Тема 10. Страхування вантажів при міжнародних перевезеннях	8	2	1		5
Тема 11. Транспортна логістика	8	1	2		5
Тема 12. Організація міжнародних пасажирських перевезень і тарифні системи	9	2	2		5
Разом за змістовим модулем 2	47	9	9		29
Усього годин	90	15	19		56

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1.	Семінар – дискусія Роль та місце міжнародних перевезень в економіці	1

2.	Семінар – розгорнута бесіда Загальні поняття та правове забезпечення міжнародних перевезень	1
3.	Семінар запитань і відповідей Види транспорту та морські перевезення	2
4.	Семінар запитань і відповідей Особливості організації автомобільних перевезень	2
5.	Семінар запитань і відповідей Особливості організації залізничних перевезень	2
6.	Семінар запитань і відповідей Особливості організації повітряних перевезень	2
7.	Семінар – розгорнута бесіда Групування вантажів та інші види транспорту	2
8.	Семінар запитань і відповідей Змішані перевезення	1
9.	Семінар – дискусія Митне оформлення при міжнародних перевезеннях	2
10.	Семінар – дискусія Страховання вантажів при міжнародних перевезеннях	1
11.	Семінар – розгорнута бесіда Транспортна логістика	1
12.	Семінар – розгорнута бесіда Організація міжнародних пасажирських перевезень і тарифні системи	2
Всього		19

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Виконання індивідуального завдання: оформити перевізні документи залежно від виду транспорту (за узгодженням з викладачем).
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародних перевезень			
Семінар – дискусія Тема 1. Роль та місце міжнародних перевезень в економіці	3	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Про дисципліну, що вивчається, та її зв'язок з іншими предметами 2. Класифікація видів перевезень Джерела [1,6]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – розгорнута бесіда Тема 2. Загальні	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Обсяги перевезень, вантажообіг. Вантаж, класифікація	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування,

поняття та правове забезпечення міжнародних перевезень		2. Конвенції та угоди, що регламентують міжнародні перевезення Джерела [2,5,16]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар запитань і відповідей Тема 3. Види транспорту та морські перевезення	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Особливості здійснення послуг різними видами транспорту 2. Особливості організації морських перевезень Джерела [6,37,38]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар запитань і відповідей Тема 4. Особливості організації автомобільних перевезень	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Вимоги до автомобілів 2. Вимоги до водіїв 3. Міжнародні транспортні організації 4. Документи, що необхідні для здійснення міжнародних автомобільних перевезень Джерела [5,12,25,28]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар запитань і відповідей Тема 5. Особливості організації залізничних перевезень	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Організація залізничних перевезень 2. Загальні положення угоди про міжнародні залізничні перевезення 3. Відповідальність залізничних доріг при міжнародних залізничних перевезеннях 4. Загальні принципи видачі вантажу 5. Загальні правила заповнення з/д накладної 6. Порядок надання та розгляду претензій та позовів при міжнародних залізничних перевезеннях вантажів Джерела [13-15,35,36]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар запитань і відповідей Тема 6. Особливості організації повітряних перевезень	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Повітряний транспорт. Типи перевезень 2. Класифікація авіаперевізників 3. Обслуговування в аеропортах 4. Міжнародне регулювання повітряних перевезень 5. Міжнародна організація громадянської авіації Джерела [37,38]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді. 4. Виконання індивідуального завдання.	Фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей, захист індивідуальної роботи
Разом змістовий модуль 1	27		
Змістовий модуль 2. Особливості міжнародних перевезень			
Семинар – розгорнута бесіда Тема 7. Групування вантажів та інші види транспорту	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Контейнерні та пакетні перевезення вантажу 2. Особливості трубопровідного та електронного транспорту Джерела [37,38]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар запитань і відповідей	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань:	Фронтальне та індивідуальне

Відповідей Тема 8. Змішані перевезення		1. Особливості змішаних перевезень 2. Базисні умови поставки відповідно до ІНКОТЕРМС 2010 Джерела [1,26,27]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар – дискусія Тема 9. Митне оформлення при міжнародних перевезеннях	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Загальні поняття 2. Митні режими 3. Митні платежі 4. Митний контроль Джерела [5,21]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді. 4. Виконання індивідуального завдання.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей, захист індивідуальної роботи
Семинар – дискусія Тема 10. Страхування вантажів при міжнародних перевезеннях	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Загальні умови страхування вантажу 2. Страхова відповідальність Джерела [18,20]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар – розгорнута бесіда Тема 11. Транспортна логістика	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Транспортування, як складова частина логістики 2. Алгоритм транспортування Джерела [1,7,8,30]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар – розгорнута бесіда Тема 12. Організація міжнародних пасажирських перевезень і тарифні системи	5	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: 1. Міжнародний туризм 2. Організація перевезень пасажирів 3. Тарифні системи Джерела [6,9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Разом змістовий модуль 2	29		
Разом	56		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності												
	Загальні						Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	
Знання категоріального апарату міжнародних перевезень				+			+						
Розуміння особливостей функціонування міжнародних транспортних систем								+					

Знання сутності та видів міжнародних транспортних операцій								+					
Знання умов організації та регулювання міжнародних транспортних перевезень												+	
Розуміння особливостей транспортної продукції та критеріїв вибору видів транспорту										+		+	
Уміння організувати міжнародні транспортні перевезення									+				
Уміння управляти транспортними операціями на міжнародному рівні												+	
Здатність розробляти логістичні стратегії у зовнішньоекономічній діяльності												+	
Здатність формувати логістичне мислення з оптимізації вантажопотоків та розроблення логістичних систем та механізмів їх функціонування										+		+	

8. Методи викладання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення заліку: впродовж семестру (100 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2		3		3	8
Тема 2	2		3		3	8
Тема 3	2		3		3	8
Тема 4	2		3		3	8
Тема 5	2		3		3	8
Тема 6	2		3	2	3	10

Разом змістовий модуль 1	12		18	2	18	50
Змістовий модуль 2						
Тема 7	2		3		3	8
Тема 8	2		3		3	8
Тема 9	2		3	2	3	10
Тема 10	2		3		3	8
Тема 11	2		3		3	8
Тема 12	2		3		3	8
Разом змістовий модуль 2	12		18	2	18	50
Разом						100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Галабурда В.Г. Единая транспортная система / В.Г. Галабурда, В.А.Персианов, А.А. Тимошин, С.В. Милославская, Н.А. Троицкая. – М.: Транспорт, 2001. – 303с.
2. Зеркалов Д.В. Транспорта система України. Довідник / Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2008. – 620 с.
3. Зеркалов Д.В. Транспорт України: Довідник. У двох книгах. Кн. 1 / Д.В.

- Зеркалов. – К.: Основа, 2002. – 462 с.
4. Зеркалов Д.В. Транспорт України: Довідник. У двох книгах. Кн. 2 / Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2003. – 564 с.
  5. Зеркалов Д.В. Нормативно-правова основа вантажних перевезень / Д.В. Зеркалов, О.Я. Коцюк. – К.: Науковий світ, 2001. – 64 с.
  6. Зеркалов Д.В. Международные перевозки. Терминология / Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2004. – 512 с.
  7. Плужников К.И. Транспортное экспедирование: Учебник / К.И. Плужников. – М.: Росконсулт, 1999. – 576 с.
  8. Транспортная логистика / Под ред. Л.Б. Миротина. – М.: Экзамен, 2002. – 512 с.

Допоміжна

9. Бочарников В.П. Основы моделирования и решения экспертно-аналитических задач / В.П. Бочарников, С.В. Свешников. – К.: Эльга-Ника центр, 2002. – 296 с.
10. Довідник експедитора. У двох книгах. Книга перша / За ред. Д.В.Зеркалова. – К.: Основа, 2002. – 624 с.
11. Довідник експедитора. У двох книгах. Книга друга / За ред. Д.В.Зеркалова. – К.: Основа, 2003. – 528 с.
12. Зеркалов Д.В. Международные автомобильные перевозки. В четырех книгах. Справочник / Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2005. – Кн. 1. Правовая основа. – 396 с.
13. Зеркалов Д.В. Довідник залізничника. У восьми книгах. Книга п'ята Економіка / Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2006. – 616 с.
14. Зеркалов Д.В. Довідник залізничника. У восьми книгах. Книга шоста: Станції / Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2007. – 632 с.
15. Зеркалов Д.В. Довідник залізничника: У восьми книгах. Книга перша: Перевезення вантажів / За редакцією Д.В. Зеркалова, І.В. Зайончковського, Ю.Й. Пероганича, О.Є. Павленко, Д.О. Шамрай, В.П. Яновський. – К.: Основа, 2004. – 552 с.
16. Зеркалов Д.В. Международное торговое право. Справочник / Д.В. Зеркалов. – К.: Дакор, 2006. – 628 с.
17. Зеркалов Д.В. Торговельне право України. Довідник / Д.В. Зеркалов. – К.: Дакор, 2007. – 336 с.
18. Зеркалов Д.В. Международные расчеты. Условия поставки товара. Справочник / Д.В. Зеркалов. – К.: Дакор, 2007. – 432 с.
19. Зеркалов Д.В. Порты Украины. Перевезення вантажів. Навч. посіб. / Д.В. Зеркалов, В.Г. Коба, В.Г. Кушнірчук, В.І. Петров. – К.: Основа, 2003. – 624 с.
20. Зеркалов Д.В., Доманський В.А., Транспортне страхування. Довідник/ За редакцією Д.В. Зеркалова. – К.: Основа, 2004. – 568 с.
21. Зеркалов Д.В. Митний контроль на транспорті. Довідник / Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2004. – 392 с.
22. Зеркалов Д.В. Довідник залізничника: Перевезення вантажів / Д.В.

- Зеркалов, І.В. Зайончковский, Ю.Й. Пероганич, О.Є. Павленко, Д.О. Шамрай, В.П. Яновський. – К.: Основа, 2004. – 552 с.
23. Зеркалов Д.В. Безопасность международной торговли. Справочник / Д.В. Зеркалов. – К.: Дакор, 2007. – 456 с.
24. Зеркалов Д.В. Транспортное обеспечение международной торговли. Справочник / Д.В. Зеркалов. – К.: Дакор, 2007. – 532 с.
25. Зеркалов Д.В. Организация международных автомобильных перевозок. Справочник / Д.В. Зеркалов. – К.: Дакор, 2007. – 406 с.
26. Зеркалов Д.В. Инкотермс. Пособие / Д.В. Зеркалов. – К.: Дакор, Основа, 2007. – 128 с.
27. Куренков П.В. Внешнеторговые перевозки в смешанном сообщении. Экономика. Логистика. Управление / П.В. Куренков, А.Ф. Котляренко. – Саратов: СамГАСП, 2002. – 636 с.
28. Левковець П.Р. Управління автомобільним транспортом. Навч. посіб. / П.Р. Левковець, Д.В. Зеркалов, О.І. Мельниченко, О.Г. Казаченко. – К.: Арістей, 2006. – 416 с.
29. Левковець П.Р. Перевезення небезпечних вантажів. Навч. посіб. / П.Р. Левковець, О.І. Мельниченко, Д.В. Зеркалов. – К.: Арістей, 2005. – 268 с.
30. Резер С.М. Логистика экспедирования грузовых перевозок / С.М. Резер. – М.: РАНВИНИТИ, 2003. – 472 с.
31. Транспортное обеспечение внешнеторговых операций. Справочник. В четырех книгах. Книга 1. – СПб.: 1995. – 430 с.
32. Транспортное обеспечение внешнеторговых операций. Справочник. В четырех книгах. Книга 2. – СПб.: 1997. – 448 с.
33. Транспортное обеспечение внешнеторговых операций. Справочник. В четырех книгах. Книга 3. – СПб.: 1999. – 432 с.
34. Транспортное обеспечение внешнеторговых операций. Справочник. В четырех книгах. Книга 4. – СПб.: 2000. – 544 с.
35. Шамрай Д.А. Управління залізничним транспортом. У чотирьох книгах. Кн. 1. Організаційно-правова основа. Інфраструктура / Д.А. Шамрай, Т.Г. Яновська, Н.В. Дорошенко, Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2004. – 352 с.
36. Шамрай Д.А. Управління залізничним транспортом. У чотирьох книгах. Кн. 2. Перевезення. тарифи / Д.А. Шамрай, Т.Г. Яновська, Н.В. Дорошенко, Д.В. Зеркалов. – К.: Основа, 2004. – 280 с.
37. Яцківський Л.Ю. Загальний курс транспорту: Навч. посіб. В двох книгах. Кн.1 / Л.Ю. Яцківський, Д.В. Зеркалов. – К.: Арістей, 2007. – 544 с.
38. Яцківський Л.Ю. Загальний курс транспорту: Навч. посіб. В двох книгах. Кн. 2 / Л.Ю. Яцківський, Д.В. Зеркалов. – К.: Арістей, 2007. – 504 с.

Інформаційні ресурси

39. Офіційний сайт Міжнародного транспортного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.internationaltransportforum.org>
40. Офіційний сайт щотижневого журналу «Транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://transport-journal.com>
41. Офіційний сайт галузевого порталу Transport.ru [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: <http://www.transport.ru>

42. Офіційний сайт ІАТА (International Air Transport Association) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iata.org/Pages/default.aspx>
43. Офіційний сайт ІММТА (International Multimodal Transport Association) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.immta.org>
44. Офіційний сайт ІТМА (International Transportation Management Association) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.itmahouston.org/transportation>
45. Офіційний сайт ІСТА (International Safe Transit Association) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ista.org>
46. Офіційний сайт ІТЕА (International Transport Economics Association) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iteaweb.org>